Emro Science and Education
Open-access scientific journal
Journal homepage: https://journal.emro.uz

OPEN ACCESS

CONFERENCE PAPER OPEN ACCESS

Vol. 1 No. 1 (2023) · “Axborot oqimlari va intellektual tizimlarning ijtimoiy, iqtisodiy va texnik-texnologik tarmoqlardagi o‘rni” mavzus...

materiallar to‘plami

TO‘G‘RIDAN-TO‘G‘RI MA‘LUMOTLARNI TEKSHIRISH VA AMALGA OSHIRISHDA MUHIM ROLI

Mamatxonov Jasurbek Mahammadqosim o‘g‘li, Andijon mashinasozlik instituti Axborot tizimlari va texnologiyalari yo‘nalishi talabasi

Annotatsiya. Ushbu maqolada Blockcheyn texnologiyasi ma'lumotlarning haqiqiyligi, yaxlitligi va egaligini tekshirish uchun markazlashtirilmagan va shaffof platformani taqdim etish orqali ma'lumotlarni to'g'ridan-to'g'ri tekshirish va amalga oshirishda haqida ma'lumot berilgan.

Kalit so‘zlar. Blockcheyn, xavfsizlik texnologiyalari, ma’lumotlar, avtomatlashtirish, kriptografiya.

Blockcheyn texnologiyasi ma‘lumotlarni to‘g‘ridan-to‘g‘ri tekshirish va amalga oshirishda muhim rol o‘ynash potentsialiga ega. Ma‘lumotlarning aniqligi, xavfsizligi va shaffofligini yaxshilash uchun blokcheyndan foydalanish mumkin bo‘lgan ba‘zi usullar:

O‘zgarmaslik: Blockcheyn - bu ma‘lumotlarni xavfsiz, buzg‘unchilikdan himoyalangan tarzda yozib oladigan taqsimlangan daftar texnologiyasi. Bu shuni anglatadiki, ma‘lumotlar blokcheynga kiritilgandan so‘ng, uni barcha tarmoq ishtirokchilarining roziligisiz o‘zgartirib bo‘lmaydi. Bu blokcheynni tibbiy yozuvlar yoki moliyaviy ma‘lumotlar kabi nozik ma‘lumotlarni saqlash uchun ideal qiladi.

Shaffoflik: Blokcheyn shaffof texnologiya bo‘lib, blokcheyndagi barcha ma‘lumotlar tarmoqning barcha ishtirokchilariga ko‘rinadi. Bu ishonch va mas’uliyatni oshirishga yordam beradi, chunki har bir kishi ma‘lumotlardan qanday foydalanilayotgani va undan kim foydalanishi mumkinligini ko‘ra oladi.

Xavfsizlik: Blokcheyn xavfsiz texnologiyadir, chunki u ma‘lumotlarni ruxsatsiz kirishdan himoya qilish uchun kriptografiyadan foydalanadi. Bu uni moliyaviy ma‘lumotlar yoki tibbiy yozuvlar kabi nozik ma‘lumotlarni saqlash uchun ideal echimga aylantiradi.

Ushbu afzalliklarga qo‘shimcha ravishda, blokcheyn ham ma‘lumotlarni tekshirish va amalga oshirish samaradorligini oshirishga yordam beradi. Masalan, blokcheyn-dan aqlli kontraktlarni yaratish uchun foydalanish mumkin, ular O‘z-O‘zidan bajariladigan shartnomalar bo‘lib, ma‘lumotlarni tekshirish va amalga oshirishni avtomatlashtirish uchun ishlatilishi mumkin. Bu ma‘lumotlarni tekshirish va amalga oshirish vaqtini va xarajatlarini kamaytirishga yordam beradi.

Umuman olganda, blokcheyn to‘g‘ridan-to‘g‘ri ma‘lumotlarni tekshirish va amalga oshirishda muhim rol o‘ynash potentsialiga ega. Ma‘lumotlarni tekshirishning aniqligi, xavfsizligi, shaffofligi va samaradorligini oshirish orqali blokcheyn tashkilotlarning umumiy samaradorligi va samaradorligini oshirishga yordam beradi.

To‘g‘ridan-to‘g‘ri ma‘lumotlarni tekshirish va amalga oshirishni yaxshilash uchun blokcheyn qanday qo‘llanilishiga oid ba‘zi aniq misollar:

Sog‘liqni saqlash sohasida blokcheyn bemorlarning tibbiy yozuvlarini saqlash va almashish uchun qo‘llaniladi. Bu tibbiy yordam sifatini yaxshilashga yordam beradi, chunki shifokorlar va boshqa tibbiyot xodimlari o‘z bemorlari haqidagi eng so‘nggi ma‘lumotlarga ega bo‘ladilar.

Published: 10.11.2023

Cite this article: Mamatxonov Jasurbek Mahammadqosim o‘g‘li (2023). To‘g‘ridan-to‘g‘ri ma‘lumotlarni tekshirish va amalga oshirishda muhim roli. Emro Science and Education, 1(1). https://journal.emro.uz/public/maqola/545

© 2023 The Author(s). Published by Emro Science and Education. This is an open access article.

materiallar to‘plami

Moliyaviy sohada blokcheyn moliyaviy operatsiyalarni kuzatish va tekshirish uchun qo‘llaniladi. Bu firibgarlikni kamaytirish va moliyaviy operatsiyalar samaradorligini oshirishga yordam beradi.

Ta‘minot zanjiri sanoatida blokcheyn tovarlar harakatini kuzatish uchun qo‘llaniladi. Bu ta‘minot zanjiri shaffofligini yaxshilash va qalbakilashtirishni kamaytirishga yordam beradi.

Bu to‘g‘ridan-to‘g‘ri ma‘lumotlarni tekshirish va amalga oshirishni yaxshilash uchun blokcheyn qanday qo‘llanilishiga bir nechta misollar. Texnologiya rivojlanishda davom etar ekan, biz ushbu sohada blokcheynning yanada innovatsion ilovalarini ko‘rishni kutishimiz mumkin.

Albatta, ma‘lumotlarni to‘g‘ridan-to‘g‘ri tekshirish va amalga oshirishni yaxshilash uchun blokcheyn qanday qo‘llanilishiga oid aniqroq misollar:

Sog‘liqni saqlash sohasida blokcheyn bemorlarning tibbiy yozuvlarini saqlash va almashish uchun qo‘llaniladi. Bu tibbiy yordam sifatini yaxshilashga yordam beradi, chunki shifokorlar va boshqa tibbiyot xodimlari o‘z bemorlari haqidagi eng so‘nggi ma‘lumotlarga ega bo‘ladilar. Misol uchun, FDA klinik sinov ma‘lumotlarini saqlash va almashish uchun blokcheynga asoslangan tizimni tasdiqladi. Klinik sinovlarni o‘zgartirish tashabbusi (CTTI) deb nomlangan ushbu tizim tadqiqotchilarga klinik sinovlar ma‘lumotlariga osonroq va xavfsizroq kirish va almashish imkonini beradi.

Moliyaviy sohada blokcheyn moliyaviy operatsiyalarni kuzatish va tekshirish uchun qo‘llaniladi. Bu firibgarlikni kamaytirish va moliyaviy operatsiyalar samaradorligini oshirishga yordam beradi. Masalan, banklar tomonidan to‘lovlarni jo‘natish va qabul qilish uchun foydalaniladigan SWIFT tarmog‘i to‘lov tizimining xavfsizligi va samaradorligini oshirish uchun blokcheyn texnologiyasidan foydalanishni o‘rganmoqda.

Tartibga solish: Blokcheyn - bu yangi texnologiya va hukumatlar uni qanday tartibga solishlari hali aniq emas. Bu tashkilotlarga ma‘lumotlarni to‘g‘ridan-to‘g‘ri tekshirish va amalga oshirish uchun blokcheynni qabul qilishni qiyinlashtirishi mumkin, chunki ular texnologiyadan foydalanishning qonuniy oqibatlaridan xavotirda bo‘lishi mumkin.

Ushbu qiyinchiliklarga qaramay, blokcheyn to‘g‘ridan-to‘g‘ri ma‘lumotlarni tekshirish va amalga oshirishda inqilob qilish potentsialiga ega. Texnologiya rivojlanishda davom etar ekan va muammolar hal qilinar ekan, biz ko‘proq tashkilotlar ushbu maqsadda blokcheynni qabul qilishini kutishimiz mumkin.

Ta‘minot zanjiri sanoatida blokcheyn tovarlar harakatini kuzatish uchun qo‘llaniladi. Bu ta‘minot zanjiri shaffofligini yaxshilash va qalbakilashtirishni kamaytirishga yordam beradi. Masalan, Walmart Meksikadagi fermalardan AQShdagi do‘konlarga mangolar harakatini kuzatish uchun blokcheyn texnologiyasidan foydalanmoqda. Bu tizim Walmartga mangolarni fermadan do‘konga kuzatish uchun ketadigan vaqtni qisqartirishga yordam berdi, shuningdek, Walmartga soxta mangolarni aniqlashda yordam berdi.